

Te is tudhatod!

A József Attila Tudományegyetem három karán az idén 538 nappali tagozatos első diák kezd meg tanulmányait.

A Bölcsészettudományi Kar 23 szakpárjára 487-en jelentkeztek. A Művelődési Minisztérium ahhoz járult hozzá, hogy Szegeden az idén 170 bölcsészgolya legyen. A tavalyi felvételi vizsga után 28 érettségizett fiatal kapott értesítést arról, hogy „előfelvételi”, azaz 1987 szeptemberében iratkozhat be az első évfolyamra. Az idei nyáron felvételizők közül 167-en érték el a szükséges (szakpárónként 99-107 között változó) 100 pont körüli határt. Közülük 142-en az idén, a 22 előfelvételi fiú jövőre lesz első.

A Jogtudományi Kar nappali tagozatára 355-en, levelező tagozatára 275-en (közülük 105-en érettségizett, 170-en valamilyen felsőfokú végzettséget igazoló diplomával is rendelkeztek) jelentkeztek. Az idei felvételi vizsgák először a magyar irodalom írásbeli dolgozat tesztjellegű volt. A felvételhez szükséges 100 pontos határt a nappali tagozatra jelentkezők közül 134-en érték el. Nappali tagozaton 105, levelező tagozaton 100 első kezdheti meg tanulmányait.

A Felvételi tájékoztatóban meghirdetett 255 helyre (145 tanár szakos, 110 nem tanár szakos) 489 pályázó jelentkezett a Természettudományi Kar nappali tagozatára. A levelező tagozat 85 helyére 189 fő pályázott. A 11 szakpárosítás 100 pont körüli határát 249-en érték el, közülük 123-an jövőre lesznek elsősek. Az idén szeptemberben 263 golya van a TTK-n.

A Szegedi Orvostudományi

Egyetem Általános Orvostudományi Karján az idén 418 diák jelentkezett. A felvételizők közül azt a 155-öt vették fel, akik 107-112 pont közötti teljesítményt nyújtottak. A fogorvostudomány iránt a számadatok tanúsága szerint igen nagy volt az érdeklődés. A túljelentkezés négyszeres volt: 79 jelentkezőből 17 diákot vettek fel. Teljesítményük 107-110 pont között mozgott. A Gyógyászati tudományi Karra 252 fő jelentkezett plusz az a 116 fő, akik az általános és a fogorvos karokról kérték ide történő átirányításukat. Összesen tehát 368 „pályázó” közül válogathatták ki a bizottságok azt a 100 diákot, akik felvételt dolgozataikban legalább 92 pontot értek el.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola nappali tagozatára 1218-an jelentkeztek 432 helyre. A levelező tagozat 280 férőhelyét pedig 843-an célozták meg. A túljelentkezés most is, mint általában a humán szakpárokban volt észlelhető, így a felvételi pontszámok is itt voltak magasabbak. Míg például a magyar-történelem szakpárra a nappalisok 91, a levelezők pedig 72 pont felett kerülhettek be, addig a matematika-fizika szakpáron 78 és 70 pont volt az első határ. Nappali tagozaton az orosz-német és a matematika-földrajz szakon volt a legmagasabb a mérce: ide legalább 96 pontos teljesítmény kellett a bekerüléshez. Legkevésbé a román szakra jelentkezőknek kellett elérniük, ők már 70 ponttal is bejuthattak a főiskolára. Örvendetes, hogy ebben az évben minden szakpárra elegendő jelentkező volt, sehol sem kellett pótfelvétel hirdetni.

Évadnyitó társulati ülés a színházban

A Szegedi Nemzeti Színházban augusztus 24-én tartották meg az évadnyitó társulati ülést, melyen megjelent Koncz János, az MSZMP Csongrád megyei Bizottsága titkára, Schmidt József, a városi pártbizottság titkára és Szabó G. László, a Megyei Tanács elnökhelyettese is. Györkei Sándor gazdasági igazgató köszöntötte a megjelent művészeket és dolgozókat, majd Nagy László igazgató mondott beszédet. Elsőként üdvözölte az új társulati tagokat: Soskó András magánénekest, Fehér Ildikó színművészt, és a balettkar új tagjait: Tóth Zsuzsát, Pápai Györgyöt, Kocsis Tamást, Németh Dávidot, Köszegi Andrást, Péntek Katalint, Szentesi Zsuzsát, Juronics Tamást, Kovács Anitát, Sárközi Attilát, és Fekete Hedviget. Mellékállásban fog a színháznál dolgozni: Lovas Pál, Zarnóczay Gizella, Metzger Márta, Sárközi Gyula és Lencsés Károly magántáncosok, vendéglisták lesznek: Pártay Lilla és Szakály György. A balettyütés új művészeti tanácsadója Imre Zoltán. Társulati

ügyelő Pozsonyi Imre, ének-kari tag Tokaji Pálma, zenekari tag Varga Andrea. Segédzínészként a társulat tagja Urbán Andrea.

Az új évad bemutatói Görgy Gábor Komámasszony, hol a stukker?, Mark Twain Koldus és királyfi, Shakespeare Hamlet, Ivo Bresan Diszvacsona a temetkezési vállalatnál, Ionesco Rinocérosz, az Irma, te édes, a bolygó hollandi, az Igor herceg, a Jézus Krisztus szupersztár, az Otello, A házasságszerző, a Szerelmi bájital és a Hoffman meséi lesznek. A klubszínpadon Büchner Woyzeck-ét láthatja majd a közönség.

A színház szerepel majd Budapesten, az Erkel Színházban, a Machbeth-el, Arany János Színházban a Koldus és királyfi-val és Újvidéken A bolygó hollandi-val. Két turné szerepel a tervek között: Nizza és NSZK-beli. Mint az igazgató beszédéből megtudtuk a megújuló balettyütés önálló esten mutatkozik majd be és Páhal címmel kísérletként jelentkezni fog a szegedi karé is.

Székely Attila:

Pesti városkép

Hallgatóink — amerikai szemmel

Hol vagytok régi barátok?

Erettségi, majd évfolyamtalálkozóra vagyok hivatalos. Ez eddig magánügy. Talán az is, hogy vacillálok: elmenjek-e. A volt gimis társaságból 3-4 emberrel — meglehetősen felületesen — tartom a kapcsolatot. A bölcsészkar évfolyamtársak közül jóformán csak a volt „mórás” szobatársak egy részével találkozgatunk, keressük egymás társaságát. Végül is, ha elmegyek ezekre a „nevezetes évfordulókat” ünneplő találkozókra, csak azért teszem, hogy a „régiből” összejöjjünk, s persze azért, mert kíváncsi vagyok: a többiekkel mire megyünk... Ez is magánügy. Am mindezt érdekes perspektívába állította egy szociológiai főlmérés.

A középcsoportok kapcsolatát vizsgálva szociológusok arra a következtetésre jutottak, hogy míg a szakközépiskolában többnyire az egész osztályt „befogja” a baráti szálak szövete, s ez tíz év múlva is él, addig a gimnáziumokban szűk, klikkszerű csoportok alakulnak ki, melyek az idő múlásával elhalnak. Ifjúságkutatók fogalmazták meg: a magyar társadalomban az életstílus stb. kifejező generációs csoportok csak szűk, elit csoportra korlátozódnak. A jelenség hátterét az egyetem-főiskolán kialakuló kapcsolatok vizsgálata tárhatja föl. Erre vállalkozott Candice Ann Kiss, Massachusetts egyetemének pszichológia szakos hallgatója, aki ösztöndíjasként Magyarországon tartózkodván a JATE Móra Ferenc Kollégiumának női lakóit kérte meg kérdőívének kitöltésére. A hazánkban újszerű, a magánéletet kutató kérdésekre 83-an válaszoltak. A tudományegyetem Szociológiai Tanszéke és Kibernetikai Laboratóriuma segítette a kérdőívek feldolgozásában. Az USA-beli adatokkal összevetve figyelemre méltó összefüggések adódtak.

Az egyetemi hallgatóink barátnóikkal elsősorban beszélgetnek — fecsegnek; fiú barátaikat leginkább arra „használgatják”, hogy segítsenek a zárthelyre való felkészülésben vagy egyéb tanulmányi feladat megoldásában. Az egyetemista lányoknak szüleikkel alig van érdemi kapcsolatuk, pl. az apa csupán „van”, hozzá fordulnak legkevésbé örömmel-bánattal. A pszichológus lány arra számított, hogy a lányok közötti barátság sokkal mélyebb tartalmú és fontosabb. Ezzel szemben a közeli férfi barát szerepe erősebb, mint gondolta, s érdekes, hogy az „alkalmi barátnak” a mindennapi tennivalókkal kapcsolatosan jut szerep, vagyis erős érdeklődöttségű ez a kapcsolat. Feltételezte, hogy az egyetemista, főiskolás korban kialakult barátságok meghatározó jellegűek, tartósak. Kiderült, hogy ez nem jellemző Magyarországon. A kérdőív újszerűsége, hogy ezt méri is: a hat „kategóriához” — legközelebbi barátnő, illetve férfi barát, alkalmi barátnő, illetve férfi barát, édesanya, édesapa — való viszonyról számszerű adatokat is ad.

A hallgatóink céljait, törekvéseit vizsgálva az amerikai példából kiindulva állította föl Ann hipotézisét: a tanulás, majd a karrier az elsődleges értékek közé tartozik, ezt követi a család, majd a rekreáció. Kiderült, hogy a szegedi bölcsész lányok számára nem is olyan fontos a tanulás, karrier! Ennek oka talán az is, hogy a szakmai karrier — orientáció ekkor még oly nehezen megfogalmazható, többek között, mert nincs presztízse a bölcsész végzettséget igénylő pályáknak. Most tanulgatjuk a „lekkét”: minden individuumnak saját magának kell kitalálnia a karrierjét. Azt sem feledhetjük, hogy az USA-ban a feminizmus új hullámaiban lovagolva csinalhatnak karriert az Ann-korabeli lányok. Igen erős ott a társadalmi késztetés. Mint Ann mesélte, abban az 1200 fős lánykollégiumban, ahol ő lakik, különösen hangsúlyozzák a szakmai előrehaladás fontosságát, s „divat” a nők önállóságának, erejének hangsúlyozása. Szinte „új matriarchátus” alakul ki: folyamatosan nő a munkát (nem csak kényszerből) vállaló, gyermeküket egyedül nevelő nők száma, bankbetéteik összege, egyre többen kerülnek vezető beosztásba. Anny meglepte, hogy Magyarországon milyen óriási erőfeszítés az önálló életet elkezdni. A hallgatóink szinte „menekülnek” a családalapításba. Meglepő adata a kérdőívnek, a férj — a gyermeknevelés ambivalenciája. A megkérdezettek fele a gyermeknevelést a férjhezmenetelnél fontosabbnak tartotta. Ennek oka, hogy a diplomás nők nehezebben találnak férjet, adott esetben pedig szakmai előmenetelük kerül első helyre, de az anyaszerepről mégsem szeretnének lemondani. A rekreáció, a munkát követő felüldülés-megújulás — melynek egyik lehetséges módszere a sport — igénye nem túl erős a „mórás” lányokban.

A kérdőív eredményeit a szociológiaoktatás keretében megismertetik a tudományegyetem hallgatóival. Fontos is, hogy egy generációban mennyire fejlett a kapcsolatok — az egyén saját helyzetének értelmezési készsége. Ez segítheti az egyéni boldogulást, hogy sikerüljön valamit elérni az életben, hogy tudjunk szembe-sülni (egykorl és mai) önmagunkkal.

(ÚJSZASZI)

Mikrobiológiai kongresszus

A korábbiaktól eltérően tartották és hallgattak elő-Budapest helyett Szegeden rendezték meg a Magyar Mikrobiológiai Társaság X. juttató biotechnológia leg-Kongresszusát augusztus 26-29. között. A SZOTE és a JATE Mikrobiológiai Intézet, a KÖJÁL és a Csongrád Megyei Állategészségügyi- és Élelmiszer Ellenőrző Állomás közös rendezvényén 9 ország 90 szakembere foglalkozott az egysejtű szervezetekkel, a mikroorganizmusokkal.

A külföldi és a magyar kutatók három témakörben megbeszéltek és megbeszéltek: a mikrobiológiát egészen új eredményekre juttató biotechnológia legújabb eredményeiről; a lap-újabb vírusfertőzések hatásáról és az interferon biológiájáról. A tudományos tanácskozáson e három kérdéskör mellett a szekciósülésen a megalakított az egysejtű szervezetekkel, a mikroorganizmusokkal. A bakteriológiáról és a vírus-kutatásról is tanácskoztak a meghívott szakemberek.

Glosszagondok

Kéne kanyarintani valami csinos kis glosszát a hátoldalra: ám semmi ötletem. Sajna, a pesti expresszen tegnap volt vécepapír, papírtörőlköző, az eladó éppen udvarias volt velem, az újágokban momentán túrhetően rossz hírek. Jelen-tem, glosszaszinten manapság rendet találtam a dolgok között. Sajnos, a többi műfajjal nincs ilyen szerencsém.

Hogy a közepébe vágjak, hosszú és alapos vitacikket kellene írni például az adó-reformról. A gazdagon gyöngyöző társadalmi vita mellett ugyanis nemigen látszik gyöngyözni a szakmai. (Vagy csak nem nyilvánosan forr?) Népszerűsítő, propagáló írásnak bőveben vagyunk, ám igazi, polemizáló együttgondolkodásról csak a HVG-ben olvashattunk. Megtudtuk a Magyar Nemzetből, hogy a Magyar Köztársasági Társaság ülésén (a volt pénzügy-minisztert kivéve) az adó-reformról „mindenki föntartásait hangoztatta”. Ezt a tájékoztatói frázisok megíró-irandó szótára alapján körülbelül így fordíthatjuk: a magyar közzgazdász-társadalom jelen formájában elutasítja az adóreformot. A kormány más véleményen van: ő az országgyűlés elé terjeszti.

Kormány: kormányzás. Elkelne egy alapos kommentár a személyi változásokról. Reménykedve-aggóva latolgatjuk, hogy milyen lesz, mi hoz (vagy visz) egy új ame-

rikai elnök vagy német kancellár nekünk — s reménykedve és aggóva hallgatjuk agyon, vajon mi várható a mi új vezetőinktől, hogyan fognak illeszkedni reformfolyamatunkba? Persze jóslni és kommentálni nehéz, ha politikusaink egyéniségét, nézeteit a sorok közül, a szavak mögül kell kisejtenünk, ha fogalmunk sincs, mely döntések, kezdeményezések fűződnek a nevük-höz.

Leginkább mégis publicisztikát kellene írni. Mondjuk arról, hogy a demokratikus reformok keretében naponta több rendelet lát napvilágot. Persze: a rendcsinálás szándékával. A szovjet párt főtitkára gazdasági és társadalmi reformokat tűz ki célul, a mi vezetőink „megelégednek” a gazdasági átalakítással. Am lehet-e jól működő gazdaságot kialakítani társadalmi, politikai változások nélkül? S ha igen, mennyire lesz ez stabil és tartós? Talán jobb volna, ha a rendcsinálás helyett rendteremtésre törekednénk, azaz olyan feltételeket hoznánk létre, amelyek önmaguk szülik és ellenőrzik a rendet.

Sok-sok írivaló van itten. Íróasztalaink roskadoznak a meg nem írt kéziratoktól. Glosszagondjaink csak azért vannak, mert gondjaink nem glosszányiak, nem 30-40 sorosak. Sokhasábos méretűvé és vezércikk-fontosságúvá váltak.

MÁROK TAMÁS

Februárban

nyit a Jate szabadidőközpont

Még fél éve sincs, hogy újítás is azért húzódik, mert beszámoltam róla: a klubot időközben elfogyott a pénz. be kellett zárni, mert a vilá-mosságai rendszer életveszélyessé vált. A csatornarendszer árvízveszélyessé vált. Akkor a klub vezetői úgy gondolták, legkésőbb öszre készen lesznek, most újabb fél év türelmet kénytelenek kérni. A legfontosabbat, a veszélyessé vált vezetéseket már kicserélték, és áthelyezték a szellőzőberendezést is. A folyosó műanyagpadlóját kőre cserélték. Ezt könnyebb tisztántartani és érintésvédelmi szempontból is jobb.

— Minden kivitelezőnknek kikötöttük, hogy úgy kell ütemezni a munkájukat, hogy a két hétféle dícsót meg tudjuk tartani, mondja Jóni Gábor, a klub előadója. — Erre a bevételre igen nagy szükségünk van. A fel-
—okta—

VAKÁCIÓ '87

A nyár a nyaralás és az építkezések szezonja. Szegeden és környékén is egyre-másra épülnek a házak. Mesterek és segédjeik munkájától hangos Újszeged s.

— Tanár úr, hozzon fel egy kis maltert!

— Művész úr, hogy áll a simítóval?

— Dokikám, hozzon be egy zsák cementet!

Nem ritka jelenség manapság, hogy egyetemisták és főiskolások nyáron segédmunkára adják a fejüket. Sőt, az is előfordul, hogy a nyári hónapokra szakképzett diplomások „pályát módosítanak”. Jőneví iskolánk két tanárembere is egy újszegedi ház építkezésén keresi — az egészséves szellemi fáradsalmak után —, fizikai felüldülését, no meg a pénzt. Az „agytrósz” to-vábbi tagjai: egy oboista művésztanár, egy állástalan jogász fiatalember és egy orvosstanhallgató. Könnyen meglehet, hogy az épülő ház méretel egyenes arányban állnak a segédmunkásbrigád IQ-jával?! Kí tudja, s nincs is idő ezen töprengeni. A munkával igyekezni

kell, hiszen szeptemberben folytatódik az egyetem és az iskolaév is kezdődik a tanáruraknak.

De nyár, lesz jövőre is!
P. Z.

SZEGEDI EGYETEM

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola MSZMP és KISZ-bizottságainak lapja

Felolós szerkesztő: GRÓF RÓZA Szerkesztőség: 6729 Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 12-119 Megjelenik havonta kétszer Ára: 2,30 forint. Előfizetési díj egy évre 36,80 forint Terjesztik az intézmények KISZ-és szakszervezeti bizottságai Kiadja a Csongrád Megyei Lapkiadó Vállalat Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. sz. 6740 Telefon: 24-633. Telex: 28-282 Felolós kiadó: Kispál Antal igazgató Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zsilinszky u. 28. 6720 1987. IX. 11. — 3975 — ISSN: 0230-791X Felolós vezető: Surányi Tibor igazgató